

A korai idegennyelv-oktatás tartalmának formálódása a modern magyar iskolákban

Ju. Pávlovics

Rivnei Állami Humán Egyetem, Ukrajna
Corresponding author. E-mail: judix@mail.ru

Paper received 26.08.2016; Accepted for publication 10.09.2016.

Bevezetés. A cikkben áttekintjük a korai idegennyelv-oktatás tartalom formálódási problémáit a modern magyar iskolákban. Elemezzük Magyarország nyelvpolitikájának sajátosságait és a korai idegennyelv-oktatás tartalmának fejlődését az utóbbi 50 év során. Kiemelt figyelmet fordítottunk a Nemzeti alaptanterv nyelvi összetevőjének jellemzésére, meghatároztuk azokat a hatásokat, melyek pozitívan befolyásolták az oktatás tartalmát Magyarországon.

Kulcsszava: Korai idegennyelv-oktatás, reformálás, tartalom, nyelvpolitika, kommunikatív megközelítés.

Bevezetés. Az idegen nyelv sikeres elsajátításának fontos feltétele a kezdeti szakaszban egy olyan korai idegen nyelv-oktatás tartalom kialakítása, mely lehetőséget ad a diákoknak átfogóan elsajátítani a szükséges készségeket és attitűdöket a következő területeken: beszéd, hallás utáni szövegértés, olvasás és írás.

Az idegennyelv-tanulás tartalma az ukrainai általános iskolákban olyan elképzelésre épül, mely szerint az idegen nyelv megtanulása interkulturális paradigma keretei között történik, ami lehetővé teszi a nyelv és kultúrájának együttes elsajátítását. Erre a technológiára való orientálódás kiváltó oka a multilingvális és polikulturális nemzetközi közösség céljainak és perspektívájának fejlesztése.

Ebben a vonatkozásban Ukrajnán a korai idegennyelv-oktatás tartalmának modernizációjához fontos felhasználni az európai országok, azaz szomszédjaink, nyelvtanításban szerzett gyakorlati tapasztalatait, különösen Magyarországon jelentős eredményeit a korai idegennyelv-oktatás szervezésében.

Az általános iskolák oktatási standardja Magyarországon rugalmas az oktatási tartalom kialakulásában. Az idegennyelv-oktatási standard nem tartalmaz kizárólagos tantervet, követelményeket a nyelv sorrendbeli, fokozatos tanításáról, a pontos óraszámokat. A rendszer csak a minimális és maximális óraszámok százalékát írja elő.

A fentiek alapján, azt lehet mondani, hogy az idegen nyelv-oktatás során magyarországi általános iskolai tanárok szabadon támaszkodhatnak hatékony módszerekre, ezzel együtt tökéletesíthetik a korai idegennyelv-oktatás tartalmát.

Irodalmi áttekintés. Jelenleg Ukrajnában csak néhány a magyarországi korai idegennyelv-oktatás tartalmával kapcsolatos tudományos munkát publikáltak. Részben ezzel a kérdéssel foglalkozott a disszertációjában Hulypa Ludmila munkájában felülvizsgálta az idegennyelv-oktatás helyzetét Magyarországon az elmúlt fél évszázadban. Kiemelkedő Szavcsenko Olga [11] híres ukrán tudós és pedagógus tudományos munkái és tankönyvei, melyekben az alapfokú oktatás didaktikájával foglalkozott, továbbá figyelemre méltó Szabó Ildikó [13], Kovács Judit [4], Lukács Krisztina [6], magyar idegennyelv-oktatók tanulmányai. A cikk **célja** a korai idegennyelv-oktatás tartalmának formálódási problémáinak a vizsgálata a modern magyar iskolákban.

Eredmények és következtetések. A politikai helyzet, a történelmi, kulturális és szociális tényezők döntő hatást fejtett ki az idegennyelv-oktatás fejlődésére a Nyugat és Közép-Európa országaiban, beleértve Magyarországot. Napjainkban nem olyan radikálisan változott az idegen

nyelv-oktatás felépítése, mint amennyire a nyelvválasztás és a tanulmányi módszertani anyagok. Ahogyan azt Bognár Anikó említi, a II. világháború időszaka alatt és 1989-ig Magyarországon kötelező idegen nyelv volt az orosz [1, 1 o.]. A diákok 10 éves kortól kezdték tanulni a nyelvet (4-5. elemi osztály) négy éven keresztül és még tovább, a középiskolában szintén négy éven át. Ezen az egyetlen nyelven (alternatíva nélkül) a tanulók aligalig beszéltek. Eleinte az első és a második idegen nyelvre heti 3 óra volt adva. 1970-től a középiskolák tanterve még két órával bővült azokban az osztályokban, melyben intenzíven tanulták a nyelvet, ezen kívül megjelentek olyan iskolák és osztályok, melyekben heti 6-8 vagy akár 16 órában is tanítottak idegen nyelvet, a 3. nyelvet is beleértve. 1982-ben több iskolában a heti 3 órát a diákok még 2 órával bővíthették, mint választott tantárgy, a speciális osztályokban heti 3 vagy akár 6 órával is bővíthették. Sim Monika Adriana cikkében megjegyezte, hogy az idegen nyelvek ilyen intenzív tanulása korai szakaszban nem csak pozitív változásokat eredményez, hanem bizonyos hiányosságokat is, például, a tanulók létszáma néha elérte a 25-30 főt, ezek kisebb csoportra nem osztódtak, ami negatív hatást keltet a nyelv tanításában. [12, 646. o.]

1987-ben a Magyarországi Oktatásügyi Minisztérium 15 középiskolát alapított, ahol 5 tantárgyat idegen nyelven tanultak a diákok (történelem, földrajz, matematika, biológia és fizika). Ebben az időszakban különböző idegen nyelvi tanfolyamokat indítottak, mint például üzleti angol nyelv, angol turistavezetők, német nyelv mérnökök részére. Viszont a magasan képzett idegen nyelv tanárok hiánya problémát okozott. Ez lett az elsődleges feladat, melyet meg kellett oldani. Ezen kívül tankönyvekből és tananyagokból is a hiány volt. Eme hiányok pótlásában segédkezet nyújtott a British Council, a Goethe Intézet és más európai szervezetek, intézmények.

A rendszerváltás követően gyors átalakulás kezdődött az idegennyelv-oktatásban. Az 1989/90-es tanévtől megszűnt a kötelező orosz nyelv-tanítás, így a diákok és a szülők más európai nyelveket választottak és lényegében három év alatt teljes nyelvváltás zajlott le. Míg a szabályozás liberalizálása előtt 928 ezer diák tanult oroszul és 275 ezer más nyelvet, addig az 1992/93-as ta-névben ez az arány lényegében megfordult: 975 ezren tanultak nyugati nyelvet és csak 200 ezren oroszul [14, 142 o.]. 1995-1996 tanévben az általános iskolában a fő nyelv a német volt, a középiskolában az angol, ahogyan azt a 1. táblázat is mutatja. [1, 2. o.]

Táblázat 1.

| Az iskolai oktatásban idegen nyelvet tanulók száma az 1995/1996 tanévben | | | | | | | |
|--|---------|---------|--------|---------|---------|-------|-------|
| Iskola | Angol | Német | Orosz | Francia | Spanyol | Olasz | Egyéb |
| Általános I. i. ny. | 277,404 | 346,460 | 12,661 | 8,874 | 312 | 1,804 | 2,708 |
| Általános II. i. ny. | 18,950 | 13,135 | 1,180 | 1,526 | 86 | 826 | 5,058 |
| Közép | 98,045 | 92,612 | 5,244 | 8,189 | 0 | 0 | 0 |

Az Oktatásügyi Minisztérium 2007-ben módosította az oktatási törvényt és kijelölte a modern nyelvek főbb elveit és céljait. A kötelező idegennyelv-tanulás nem később mint 10 éves kortól kezdődik, vagy még korábban. Ezen kívül törvénybe lett foglalva, hogy az elemi iskolákban az idegennyelv-oktatást játékosá kell tenni. Szabó Ildikó leszögezi, hogy az idegen nyelv tanításának és tanulásának alapvető célja a kommunikatív nyelvi kompetencia kialakítása, amelynek fogalma azonos a használható nyelvtudással; vagyis az adott szituációnak megfelelő nyelvhasználat képességét jelenti, és mérése, értékelése a négy nyelvi alapkészség (hallás, beszéd, olvasás és írás) révén lehetséges. Nagy Katalin Zsuzsanna szerint, a kisiskolás korosztály idegen nyelvre tanítása egészen eltérő módszereket, más típusú óravezetést és másfajta nevelői hozzáállást igényel, mint az idősebb korosztályé. Alsó tagozaton különböző mozgásos tevékenységeken, játékokon keresztül valósul meg leghatékonyabban a tanulás. [8, 58. o.]

A NAT és a kerettanterv szerint az iskolai nyelvtanítás célja a használható szintű nyelvtudás biztosítása, amely egyben a tanulók személyiségének fejlesztéséhez is hozzájárul. A NAT meghatározza a nyelvvórákra szánt óraszámok mennyiségét, e szerint az 1-4 osztályban idegen nyelvre 2-6 % szánják, az 5-8 osztályban – 12-20%. Átlagosan az alapfokú oktatásban az idegen nyelvre heti 2-3 óra adódott [13, 24. o.]. 2007-től a heti óraszámok minimum 20% -át a nyelvi és a kommunikatív kompetenciák fejlesztésére kell fordítani.

Jelenleg Magyarországon a diákok és a szülők több nyelvközül szabadon választhatnak. Általános iskolában az angol, a német vagy a francia nyelv tanítását ajánlja első idegen nyelvként az erről szóló, 2012-2018-ra vonatkozó kormányzati stratégia. A NAT módosításának megfelelően, 2014-től első idegen nyelvként a kínai is tanítható. Ennek ellenére ilyen bő választási lehetőséggel leginkább a városi iskolák rendelkeznek. A falvakban a gyerekek az angol vagy a német nyelv közül választhatnak. Előfordul azonban, hogy azt a nyelvet kell tanulniuk, melyet az iskola kínál.

Csapó Benő [2] szerint a következő faktorok befolyásolják a nyelvválasztást: az ország mely részén tanul a tanuló; milyen nagyságrendű településen lakik; milyen az anya (ill. a szülők) iskolai végzettsége; képességeik fejlettsége és a tesztfeladatsor alapján milyenek a tanulók teljesítményei.

A NAT különböző nyelvek tanítását teszi lehetővé, azonban az iskolai gyakorlat azt mutatja, hogy csak néhány nyugat-európai nyelvre esik a választás, többek közt az angolra vagy a németre.

Ahogy az Nikolov Marian is leszögezte, a nyelvtanulás és a nyelvtudás szorosan összekapcsolódik az esélyegyenlőséggel. A közoktatásban végzett kutatások egyértelműen azt mutatják, hogy a szociokulturális szempontból előnyösebb háttérű diákok inkább angolul, míg a leszakadók inkább németül tanulnak, vagy

egyáltalán nem tanulnak nyelvet. Mivel az iskolák nem képesek minden diák számára biztosítani a szabad nyelvválasztást, bizonyos kritériumok alapján „jutalomként” teszik hozzáférhetővé a népszerűbb angolt, illetve a jobb minőségű programokat [10, 1049. o.].

Annak ellenére, hogy az idegen nyelvet hivatalosan 10 éves kortól kezdik tanulni a diákok, mára 10-15% százalékuk az 1-2. osztálytól, az 50% pedig a 3. osztálytól kezd el a nyelvtanulást. A második idegen nyelvet az általános iskolákban csak a tanulók 5-7% kezdi el, ez azt jelenti, hogy csak a művelt, tanult szülők motiválják gyermekeiket két idegen nyelv tanulására az általános iskola alsó tagozatában. A magyarországi Oktatásügyi Minisztérium pontosan meghatározza a korai nyelvtanítás céljait, melyek nem csak a nyelvi készségek és attitűdök fejlesztése, hanem a pozitív motiváció kialakítása az idegen nyelv és annak kultúrája iránt [13, 26. o.].

Szabó Ildikó ilyen mutatókról számol be: Budapesten a tanulók 62% tanul idegen nyelvet az 1-2. osztályban, a kisebb városokban már csak 50%-t, a falvakban 43%-t tesz ki ezek száma. A 2007-es Nemzeti Alaptervben az idegen nyelvre 9 éven keresztül összesen 984 órát írnak elő, de ez a szám a valóságban több. Az iskolákban a csoportbontás a nyelvtudás szint szerint történik, a sikeresebb diákok több óraszámot tanulják az idegen nyelvet, mint a kortársaik.

A korai nyelvtanítás kisebb-nagyobb sikere ellenére sok probléma merül fel a nyelvek elsajátításával kapcsolatban. Ezek közé tartozik a diákok motivációjának hullámzó vagy alacsony szintje. A nyelvtanárok nem látják saját szerepüket a tanulók motiválásában és a motiváció fenntartásában. A nyelvtanítás gyakran nem felel meg az életkori sajátosságoknak és az egyéni különbségeknek, ami a leggyakoribb olvasási és írási feladatokat, a „nyelvtanozást”, drillezést, fordítást jelenti a szóbeli gyakorlás helyett. [10, 1053. o.]. A program nem épül egymásra, néha a tanárok nem építenek a diákok általános iskolában megszerzett tudására, ebből kifolyólag a középiskolákban a tanulók nulláról vagy kezdő szintről folytatják a nyelvtanulást. Ezen kívül megfigyelhető a tanárok alacsony követelmény szintje, éppen ezért nem mindig megfelelően fejlesztik a diákok már az általános iskolában elsajátított kommunikatív készségeit.

A fentieket figyelembe véve, megállapíthatjuk, hogy az idegennyelv-oktatás fejlesztésének hiányosságai a következők: tisztázatlan a nyelvtudásszint a csoportbontáskor, a tanítás-tanulás folyamatában történő differenciálás hiánya, nem követik a nyelvtanulás folyamatosságának elvét az általános és a középiskolában, a legújabb különböző programok és módszertanok túltelítettsége.

Az összegző dokumentum, mely a 2002-2003 tanév magyarországi idegennyelv-oktatás helyzetéről szól, leszögezi, hogy az oktatás tartalom fejlesztésének a fő tényezői a következők: a kerettantervek és programok szabályozása a magyarországi oktatásügyi minisztérium

által, új módszerek bevezetése, az idegennyelv-oktatás területén elfogadott döntések állami ellenőrzése.

Az idegennyelv-oktatás új stratégiáinak bevezetése magába foglalja a következő lépéseket:

- Speciális programok kidolgozása az általános és a középiskolák számára

- Melléklet az oktatási törvényhez, melyben megfogalmazódik az intenzív idegen nyelvtanulás az általános iskolában.

- Kibocsájtó idegen nyelvvizsga bevezetése [3, 8. o.].

A korszerű tanulásmódszerek és az utóbbi évek kutatásai bebizonyították, hogy a színvonalas idegen nyelvi vagy kétnyelvű fejlesztés kifejezetten előnyös lehet a gyermekek számára. A két tanítási nyelvű oktatás a tanulók magas szintű idegennyelv-tudását és az idegennyelv-tanulás képességének fejlesztését szolgálja. Az EMMI 2013-as rendelete szerint, a két tanítási nyelvű általános iskolai oktatás jellemzője a kommunikációs helyzeteken alapuló, játékos nyelvtanulás korai megkezdése. A nyelvtanulás során a tanulók fejlettségi szintjüknek, életkori sajátosságainak megfelelő, ugyanakkor kihívást jelentő érdekes nyelvi tevékenységekben vesznek részt. A célnyelvet, amellyel minden esetben valamilyen kommunikációs szituációban, kontextusban találkoznak, kezdetben az anyanyelvi fejlődés mintájára sajátítják el. A célnyelvvel való ismerkedés középpontjában a kezdeti szakaszban a hallott szöveg értése és a szóbeli interakció fejlesztése áll. Ennek következtében kialakul és folyamatosan fejlődik a tanulók beszédészlelése, beszédértése, spontán beszéde és beszéd-bátorossága, ami megfelelő alapot teremt a nyelvi készségek további fejlesztéséhez és fejlődéséhez.

Az elmúlt másfél évtizedben a magyar közoktatásban tovább emelkedett a két nyelvű általános iskolai programok száma. A kétnyelvű oktatás néha az óvodáskortól kezdődik, az általános iskolában pedig az első évfolyamon, és a nyolcadik évfolyamon legalább a Közös európai referenciakeret szerinti B1 célnyelvi tudásszinten fejeződik be. A szülőknek joga van eldönteni, milyen nyelveket fog tanulni a gyermekük: angolt vagy németet, franciát vagy spanyolt, akár olaszt. A tanárok a kétnyelvű

tanítás tartalmát és programját a diákok és a szülők szükségleteihez mérten állítják össze.

A korai nyelvtanítás tartalmába tartoznak a szóbeli feladatok (versek, énekek, mesék, mondókák, színjátás), későbbiekben pedig (az általános iskola idősebb szakaszában) több figyelmet fordítanak a szókincsre, a grammatikára és a halott szövegértésre.

Medgyes Péter és Miklósy Katalin úgy vélik, hogy a fő feltétele a hatásos korai nyelvtanításnak a fokozatos nyelvtanulás már fiatalkortól és a későbbi szakaszokban és oktatási szinten. [7, 172. o.] Ezen kívül az általános iskola idegen nyelvtanárainak tájékozottnak kell lenniük a tanítás programjának a tartalmával. A szülők oldaláról szükséges, hogy a hatásos második idegen nyelv elsajátítása az elemi iskolában megfelelő nyelv kiválasztása, nem csak a tanórán, de azon kívül is történjen szakkörökön, tanfolyamokon, idegen nyelvi színjátás csoportokban, melyek megfelelnek a korosztálynak.

Lukács Krisztina szerint, mára világszerte nincs megegyezés a pedagógusok és a gyakorlott tanárok között az idegen nyelv tanulására szükséges óraszámok mennyiségéről. Összehasonlításképpen a 2006-2007 tanévben Magyarországon összesen 944 óra volt megadva az első idegen nyelv megtanulására, Ausztriában 660, Csehországban 637, Dániában 570, Svédországban 480. [6]

Medgyes Péter megjegyzi, hogy a NAT 1985-ben jelentős előrelépést jelentett Magyarország számára az idegennyelv-oktatás terén. [7] A második tényező, ami pozitívan hatott az idegennyelv-oktatás fejlődésére ez a Közös Európai Referenciakeret megjelenése 2001-ben.

A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint a 2014/2015-ös tanévben az 1-3. évfolyamos általános iskolások 48%-a már részesül idegennyelv-oktatásban, a 7-8. évfolyamosok 5,4%-a pedig már második idegen nyelvet is tanul. Az 5-8. évfolyamokon tanuló kisgimnazisták 25%-a már két idegen nyelvet tanul; a 4 évfolyamos gimnáziumi tanulók (9-13. évfolyam) 6,5%-a egy, 92%-a kettő, 0,9%-a három idegen nyelvet tanul. A szakiskolákban 81% az idegen nyelvet tanulók aránya, szakközépiskolások közel 81%-a egy, további 9,7%-a pedig két idegen nyelvet tanul.

Táblázat 2.

| Az általános iskolai oktatásban idegen nyelvet tanulók száma a 2014/2015 tanévben | | | | | |
|---|--------|---------|---------|-------|-------|
| Angol | Német | Francia | Spanyol | Olasz | Egyéb |
| 408 36 | 136 08 | 2 336 | 573 | 469 | 4 240 |

A XXI század elején a magyar kormány által 2 fontos program került bevezetésre az idegennyelv-oktatás területén: A Világ – Nyelv Program (2003), melynek 2 irányelve van, az egyik a nyelvtanítás hiányosságainak felszámolását és problémáinak megoldását hivatott elősegíteni, a másik – támogatást biztosítani az új módszerek, idegen nyelvi programok beindításához; a Nyelvtanulás Éve (2004), amellyel kezdetét vette az idegen nyelv heti óraszámának a növelése. Ez az év nagy szerepet játszott az idegennyelv-oktatás tartalmának a fejlesztésében az egész országban.

Összefoglalás. A magyarországi idegennyelv-oktatás fő jellemzője az útkeresés a nyelvtanítás hatékonyságának a növelésére. Az általános iskolák idegennyelv-tanítás folyamatának az elemzése alapján ki tudjuk emelni

az idegennyelv-oktatás tartalmának formálódását, még pedig:

- politikai, történelmi, kulturális és társadalmi tényezők jelentős befolyása a nyelvi repertoár kialakulására az általános iskolákban a XX század 90 éveiben
- kétnyelvű iskolák létrehozása, ahol az 5 fő tantárgyat idegen nyelven oktatnak.
- modern idegen nyelvtanár-képzés tartalmának reformja a széleskörű nyelvválasztás miatt az általános iskolákban.
- autentikus tankönyvek biztosításának a problémája.
- a Nemzeti Alaptanterv pozitív hatása az idegen nyelv-oktatása tartalmának a kialakulásában.

ЛІТЕРАТУРА

1. Bogнар A., The Stuation of modern Language learning and Teaching in Europe : Hungary / A. Bogнар// Gimnazium. Budapest. – 6 p.
2. Csapó Benő A nyelvtudást és a nyelvtanulást befolyásoló tényezők / B. Csapó // Iskolakultúra — 2001.— №8. 25-35. o.
3. Early Years Education. International Review of Curriculum and Assessment Frameworks / [Ed. Sharon O Donnell]. – 2001. – P. 28–32.
4. Kovacs Judit. Primary Bilingual Programmers in Hungarian Public Education : a sammary / J. Kovacs / Kettanyelv. com / 12 p.
5. Language Education Policy Profile. Hungary. Language Policy Division. Strasbourg. Ministry of Education. Hungary. –2002–2003. – 41 p.
6. Lukács Kristina. Foreign language teaching in Present-day Hungary: An EU perspective / K. Lukács // Nov ELT. – 2001. – Vol. 9. – № 1.
7. Medgyes P., Miklosy K. The language situation in Hungary / P. Medgyes, K. Miklosy // Current issues in Language planning. – 2000. – Vol. 1. – № 2. – P. 148 – 242.
8. Nagy K. Zs. A cselekedtetés szerepe a kisiskoláskori angolnyelv-tanításban/ K. Zs. Nagy // Új pedagógiai szemle 2010 № 5. 57-70. o.
9. Nikolov M. Early learning of Modern Foreign languages: Processes and Outcomes / Ed. M. Nikolov. Multilingual matters. Bristol. Buffalo. Toronto. – 2009. – P. 90–107.
10. Nikolov Marianne Az idegen nyelv tanulás és a nyelvtudás /M. Nikolov//Magyar Tudomány A Magyar Tudományos Akadémia folyóirata 2011 № 9 1048-1057. o.
11. Savchenko O. Didactics of primary education. Sec. issue : Kyiv, 2013. – 504 p.
12. Sim M. A. Teaching English in several Central and Eastern European contries / S. M. Ariana // Core. ac. uk / download / pdf / 6257653 pdf / p. 644–648.
13. Szabo Ildiko. Foreign Language teaching in Primary Education in Hungary / I. Szabo // Revista le investigation e innovation en la clase de idiomas. – Encuentro, 2008. – № 17. – P. 23–27.
14. Vágó Irén Nyelvtanulási utak Magyarországon/ I. Vágó // Fókuszban a nyelvtanulás, Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, Budapest, —2007, 137-174 o.

REFERENCES

1. Bogнар A., The Stuation of modern Language learning and Teaching in Europe : Hungary / A. Bogнар// Gimnazium. Budapest. – 6 p.
2. Csapó Benő Factors influencing the language skills and language learning/ B. Csapó // school culture — 2001.— №8. P. 25-35.
3. Early Years Education. International Review of Curriculum and Assessment Frameworks / [Ed. Sharon O Donnell]. – 2001. – P. 28–32.
4. Kovacs Judit. Primary Bilingual Programmers in Hungarian Public Education : a sammary / J. Kovacs / Kettanyelv. com / 12 p.
5. Language Education Policy Profile. Hungary. Language Policy Division. Strasbourg. Ministry of Education. Hungary. –2002–2003. – 41 p.
6. Lukács Kristina. Foreign language teaching in Present-day Hungary: An EU perspective / K. Lukács // Nov ELT. – 2001. – Vol. 9. – № 1.
7. Medgyes P., Miklosy K. The language situation in Hungary / P. Medgyes, K. Miklosy // Current issues in Language planning. – 2000. – Vol. 1. – № 2. – P. 148 – 242.
8. Nagy K. Zs. The role of action in the primary school age of English language teaching / K. Zs. Nagy // New pedagogical survey 2010 № 5 57-70
9. Nikolov M. Early learning of Modern Foreign languages: Processes and Outcomes / Ed. M. Nikolov. Multilingual matters. Bristol. Buffalo. Toronto. – 2009. – P. 90–107.
10. Nikolov Marianne The foreign language learning and language knowledge /M. Nikolov// Hungarian Academy of Sciences journal 2011 № 9 1048-1057
11. Savchenko O. Didactics of primary education. Sec. issue : Kyiv, 2013. – 504 p.
12. Sim M. A. Teaching English in several Central and Eastern European contries / S. M. Ariana // Core. ac. uk / download / pdf / 6257653 pdf / p. 644–648.
13. Szabo Ildiko. Foreign Language teaching in Primary Education in Hungary / I. Szabo // Revista le investigation e innovation en la clase de idiomas. – Encuentro, 2008. – № 17. – P. 23–27.
14. Vágó Irén Language-learning roads in Hungary / I. Vágó // Focus on language learning, Hungarien institute for educational research and development, Budapest — 2007. P. 137-174

Content of Early Foreign Language Education Formation in Modern Hungarian Schools

Pavlovics J.

Abstract. The article deals with the problem of early foreign language education content formation in modern Hungarian schools. The main peculiarities of language policy in Hungary and the development of early foreign language education content during the last fifty years have been characterized. Special attention has been paid to the language component of the National educational plan of schooling development in this country. The main factors that influenced greatly the early foreign language content development in this country have been determined.

Keywords: *early foreign language education, reformation, content, language policy, curriculum, communicative approach.*

Формирование содержания раннего иноязычного образования в современных венгерских школах

Ю. Павлович

Аннотация. В статье рассматривается проблема формирования содержания раннего иноязычного образования в современных венгерских школах. Анализируются особенности языковой политики Венгрии и развитие содержания раннего иноязычного образования за последние пятьдесят лет. Особое внимание сосредоточено на характеристике языкового компонента Национального образовательного плана страны. Определены основные факторы, которые благоприятно воздействуют на развитие раннего иноязычного образования этой страны.

Ключевые слова: *раннее иноязычное образование, реформирование, содержание, языковая политика, учебный план, коммуникативный подход.*